

Finansē
Eiropas Savienība

Labklājības ministrija

Latvijas
Arhitektu
savienība

Iekļaujoša navigācija ilgtspējīgai videi

KĀ NODROŠINĀT VIDES PIEKĻŪSTAMĪBU, 20.-21. NOVEMBRIS 2025

LEKTORS: Ingūna Elere / H2E

Informācijas pieejamība
ikvienam, neatkarīgi no vecuma
vai invaliditātes.

Kapēc ir būtisks kvalitatīvs navigācijas dizains?

01. Vides saruna ar lietotāju

Vide, kas atbalsta.
Bieži vien neizmantotā iespēja.

02.

Ienākot telpās – svarīgākais jautājums?

03.

Ietaupa resursus

‘We lose **\$1,000,000 per year**
in staff time
helping people who are lost
in our hospital.’

Mater Hospital, Brisbane, Australia

**Izaicinājums ir padarīt informāciju
redzamu,
viegli saprotamu un
viegli lietojamu**

Zīmju tipu divas kategorijas:

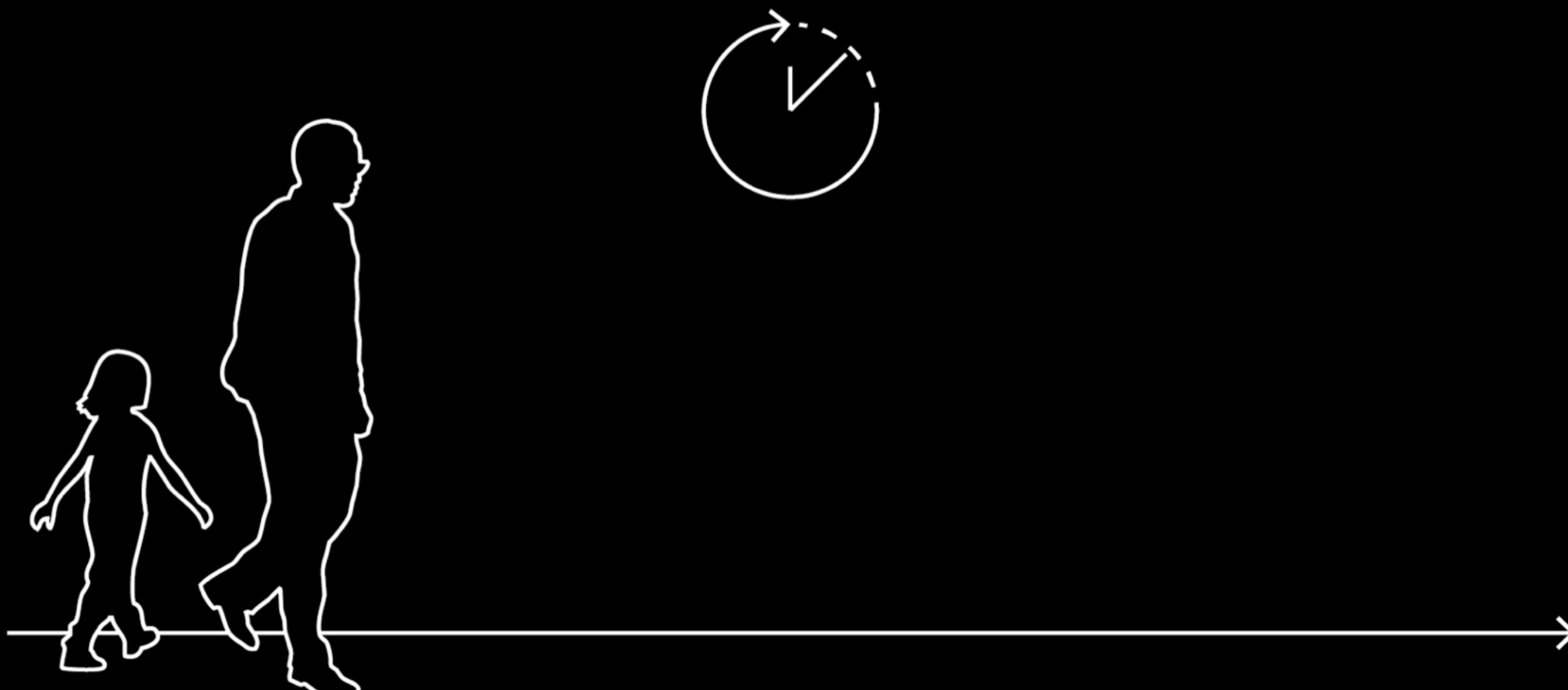
kas mums jāredz

ugunsdzēsības izejas, evakuācijas ceļi, nesmēķēšanas zīmes....

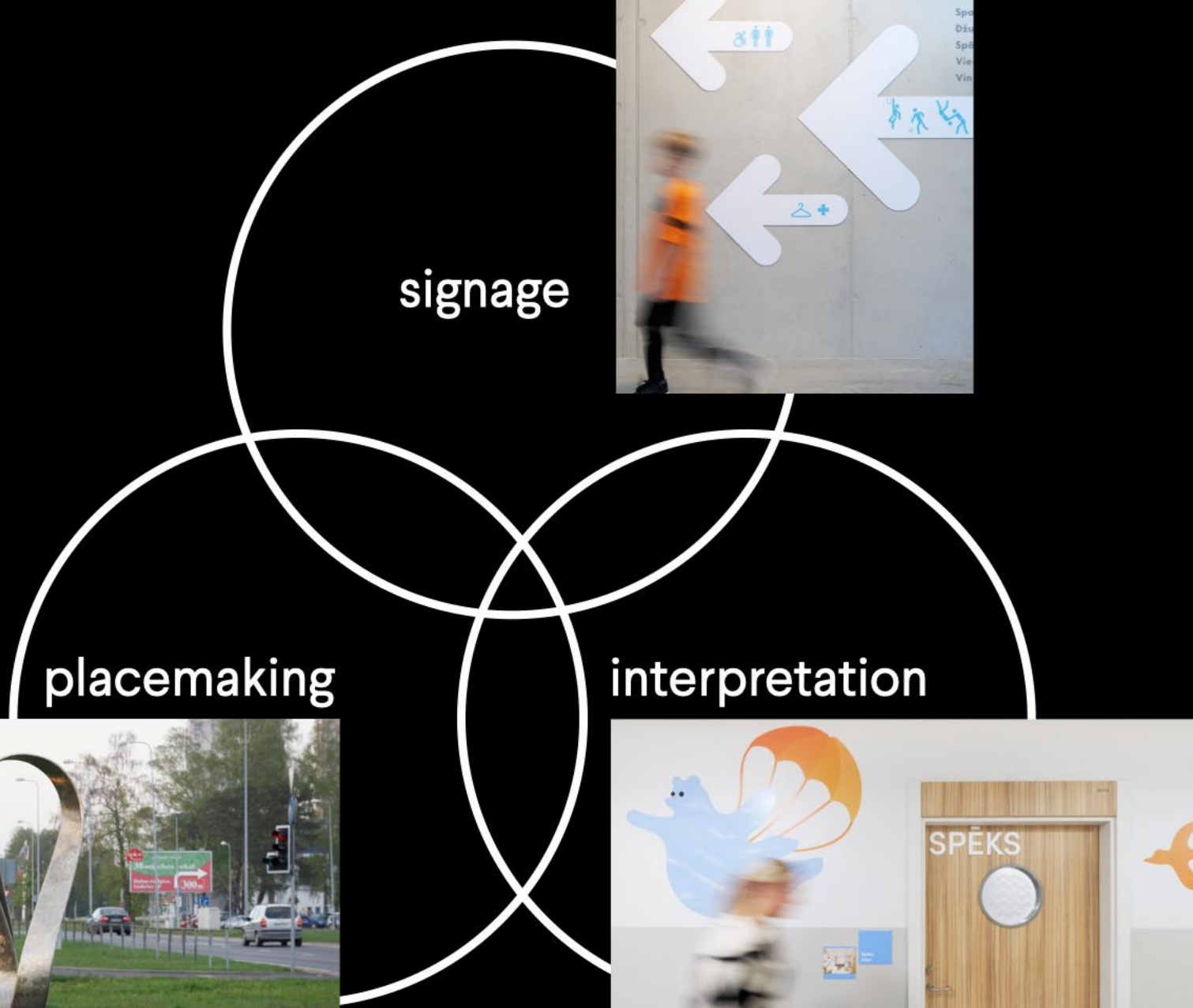
kuras gribam redzēt

tualetes, liftus, veikalu novietojumus....

Lietotājs un tā dažādās vajadzības

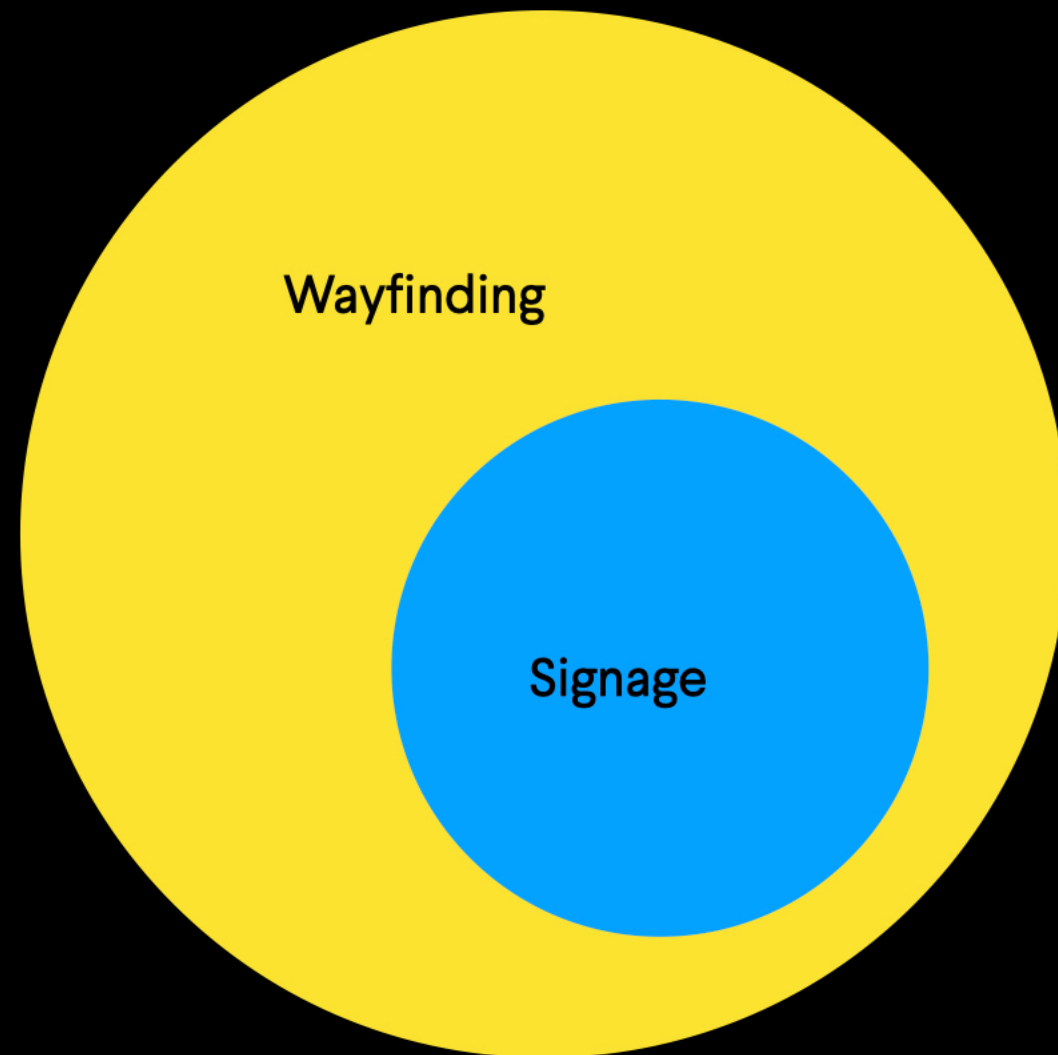
Vides grafikas dizaina aktivitāšu spektrs

wayfinding (ceļa meklēšana)

plašāk nekā *signage* (norādes)

Wayfinding – aktīvs process

Funkcionālā navigācija + interpretatīvā navigācija

1.

Funkcionālā navigācija

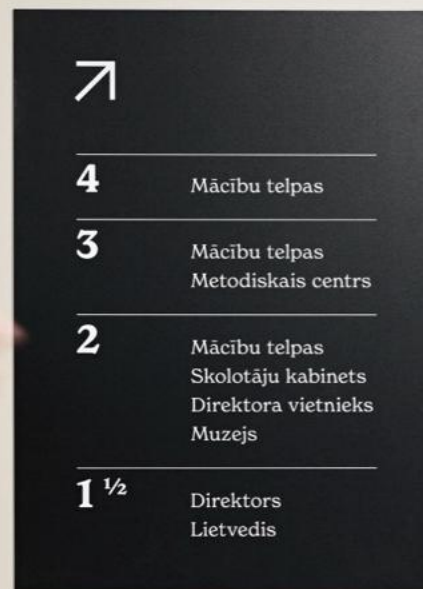

**Paldies
par muzeja apmeklējumu**

**Thank you
for visiting the Museum**

Latvijas Okupācijas muzejs, H2E, 2022

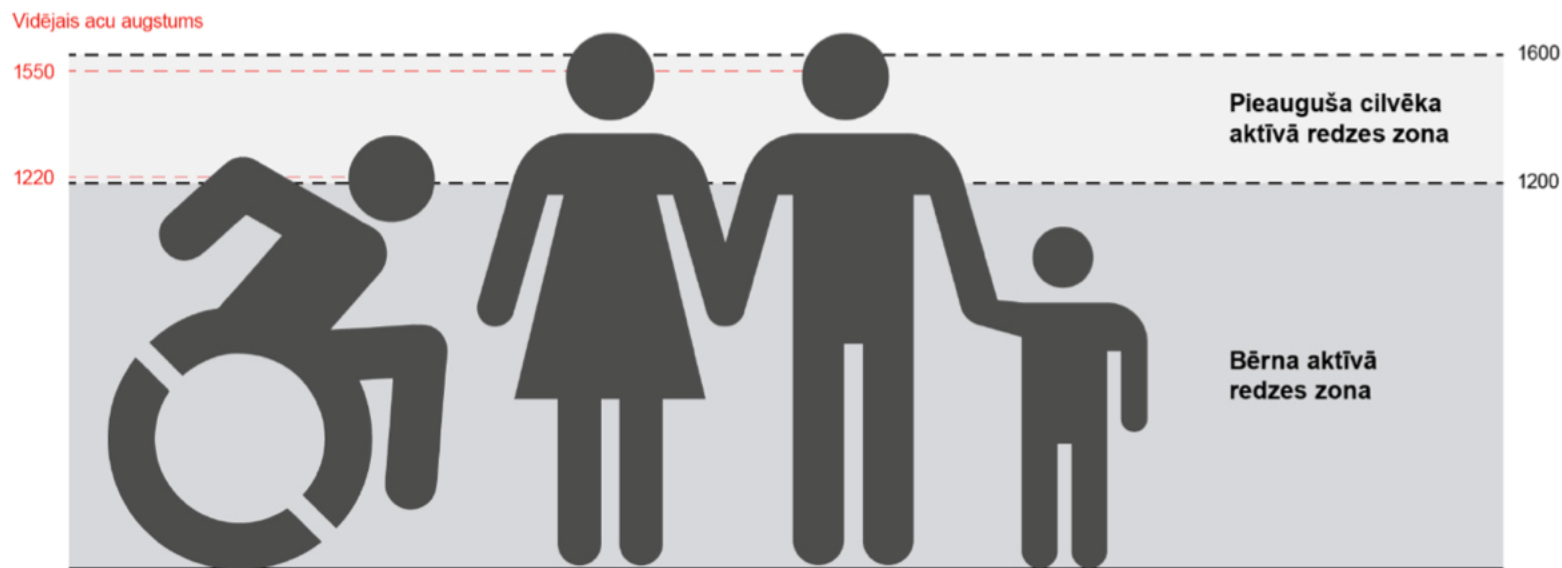
Alūksnes ģimnāzija, H2E, 2023

Minūtes nevis metri

Zīmju augstums un novietojums

**Minimums 1200, maksimums 1524mm;
Roktura puse**

Informācijas līmeņi

Navigācijas dizaina stratēģija Bērnu klīniskajai universitātes slimnīcai, H2E

ACU LĪMENIS

163 cm ir acu augstums

143 cm no zemes

Dažādi skatu punkti -
griesti, grīda, mazā
mašīna, kravas mašīna utt.

Bērnu slimnīcas Dienas stacionāra navigācija un vides grafika, H2E, 2023

© Ingūna Elere/H2E

2.

Interpretatīvā navigācija

Kā domā
tu?

Alūksnes ģimnāzija, H2E

© Ingūna Elere/H2E

Nūtons = Leibnics?

Alūksnes Ģimnāzija, H2E, 2023

BKUS Dienas stacionārs, H2E

Interpretatīvās

izturu un
pierādu

Bērnu slimnīcas Dienas stacionārs, H2E, 2023

<http://h2e.lv/bkus-dienas-stacionara-vides-grafika-un-navigacija/>

© Ingūna Elere/H2E

nepadodos un lepojos

Bērnu slimnīcas Dienas stacionārs, H2E, 2023

<http://h2e.lv/bkus-dienas-stacionara-vides-grafika-un-navigacija/>

© Ingūna Elere/H2E

BKUS Psihiatrija, H2E

Bērnu slimnīcas navigācijas stratēģija
un koncepcija, H2E, 2022

Regulējošās norādes.

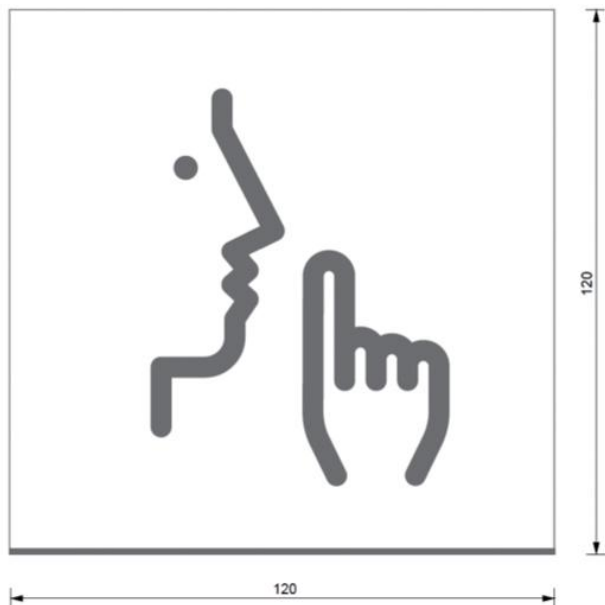
Brīdinājuma zīmes – pozitīvi pamudinājumi.

Uzlīmes, kas savā starpā kombinējamas, pielāgojot zīmju komplektu atbilstoši konkrētajai situācijai un vajadzībām.

Simbolu risinājums veidots pēc principa pozitīvi pamudināt apmeklētāju uz vēlamo rīcību.

Uzlīmju dizainā esošā līnija vizuāli atdala piktogrammas vienu no otras. Piktogrammas ir viegli uztveramas atsevišķi, kā arī veido vienotu sistēmu un vizuālo raksturu kā grupu.

S1-7

A variants

Bērnu slimnīcas navigācijas koncepcija, H2E

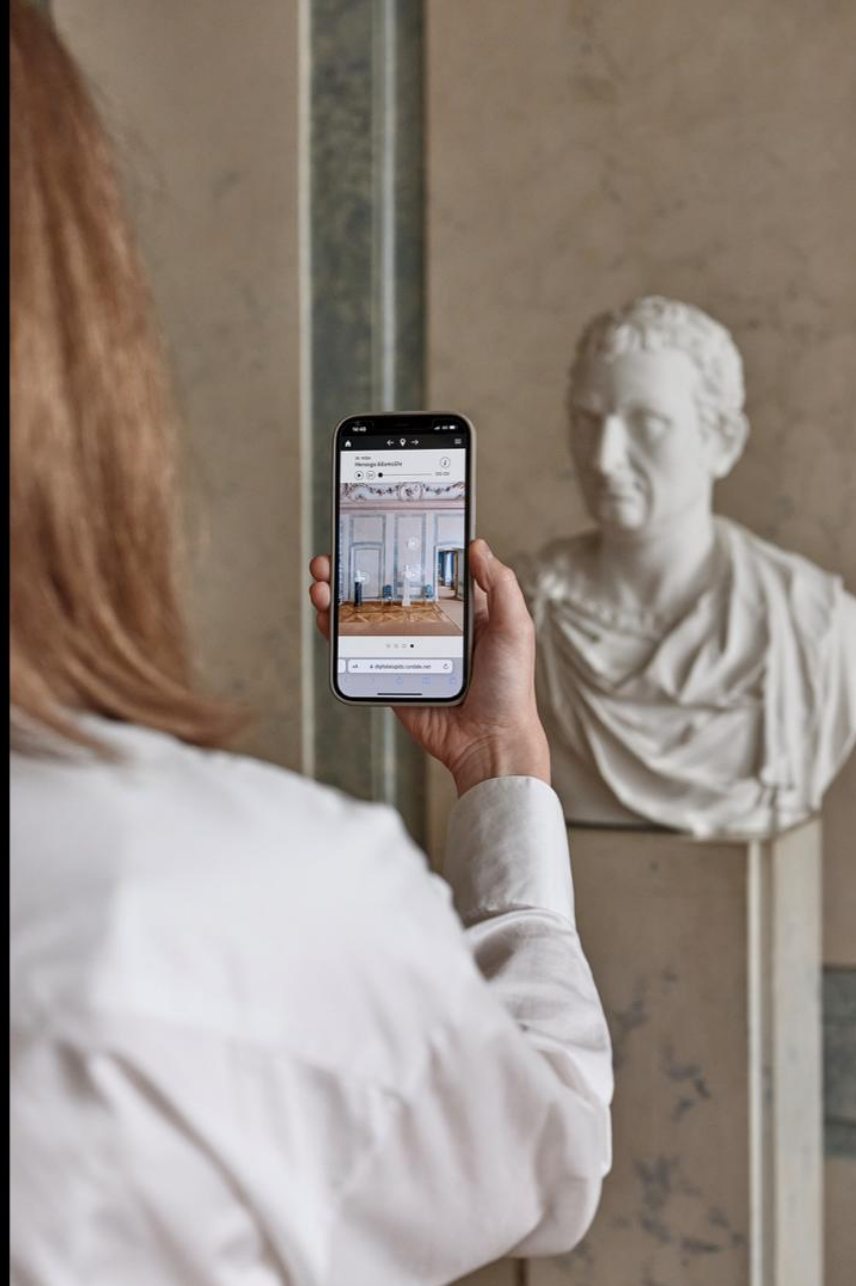
pirms / pēc

BKUS Magnētiskā rezonanse, H2E

Digitālā navigācija + Stāsti

Rundāles pils, H2E, 2023

ARS Slimnīca, H2E

Ļoti īsa un rūpju pilna dzīve ir tiem -
kas aizmirst pagātni, atstāj novārtā
tagadni un baidās par nākotni.

Seneka

Sociālā iekļaušana caur navigācijas dizainu

?

Vs.

Standarti

ISO 7001. Pictograms designed for the U.S. Department of Transportation, 1974. Design: Roger Cook and Don Shanosky.

Spējīgs / nespējīgs

1968 Susanne Koefoed + 1969 Karl Montan – ISO standarts

Dizaina aktīvisms

INTERNATIONAL SYMBOL OF ACCESS

ACCESSIBLE ICON

Accessible Icon Project, 2013 /

<http://accessibleicon.org/>

<https://eyeondesign.aiga.org/why-accessible-design-isnt-a-niche-market/accessible-icon-project/>

Dizaina aktīvisms

Alūksnes Sporta centrs, H2E, 2023

© Ingūna Elere/H2E

Dzimumu līdztiesība

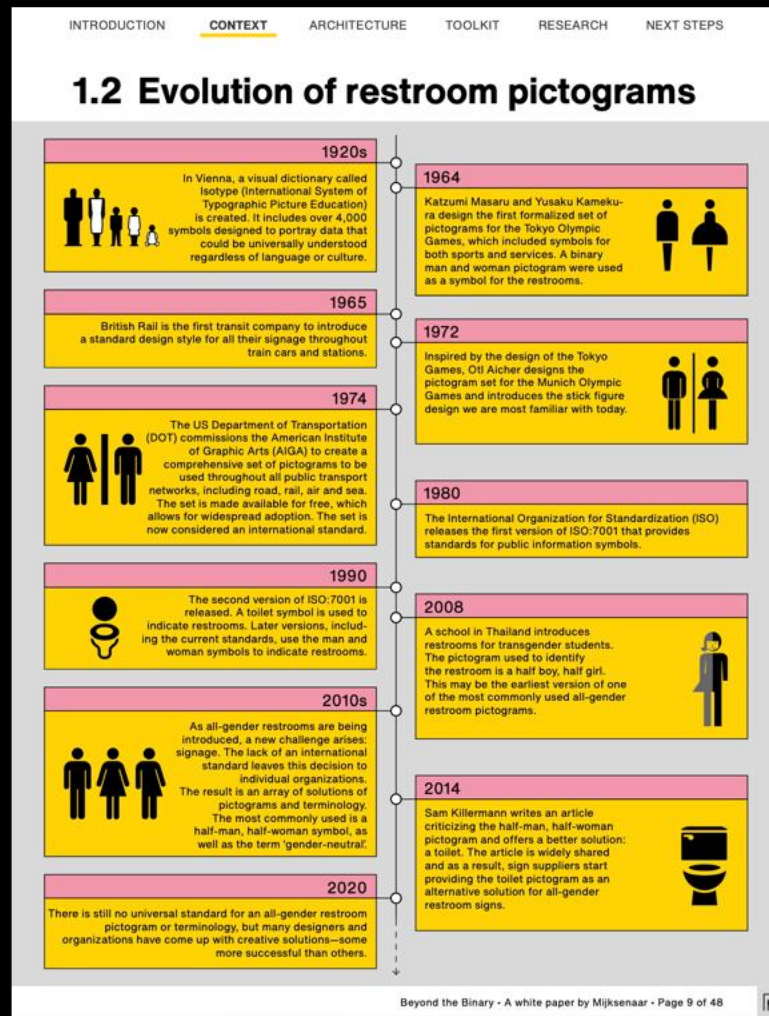
Stereotipi? Dzimumu līdztiesība

<https://www.abc.net.au/news/2006-12-16/viennese-gender-equality-a-sign-of-the-times/2155378>

Iekļaujoša

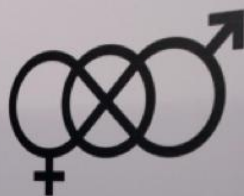
Stereotipi? Pētījumi

Dzimumu līdztiesība

Alūksnes Sporta centrs, H2E, 2023

Kurā brīdi sākt domāt par navigāciju?

Jebkurā!

16%

**Atrisināt
vienam,
palīdzēt
daudziem...**

**Ja konteksts ietekmē to, kā
cilvēki uztver un izjūt telpu,
mums ir nepieciešami
instrumenti, lai šo izpratni
pārvērstu dizainā.**

Lasāmība un uztveramība

Bērnu slimnīca, H2E, 2023

Materialitāte un identitāte

Veclaicene, H2E

Sistēma un hierarhija

Bērnu slimnīca, H2E, 2023

Informācija un simboli

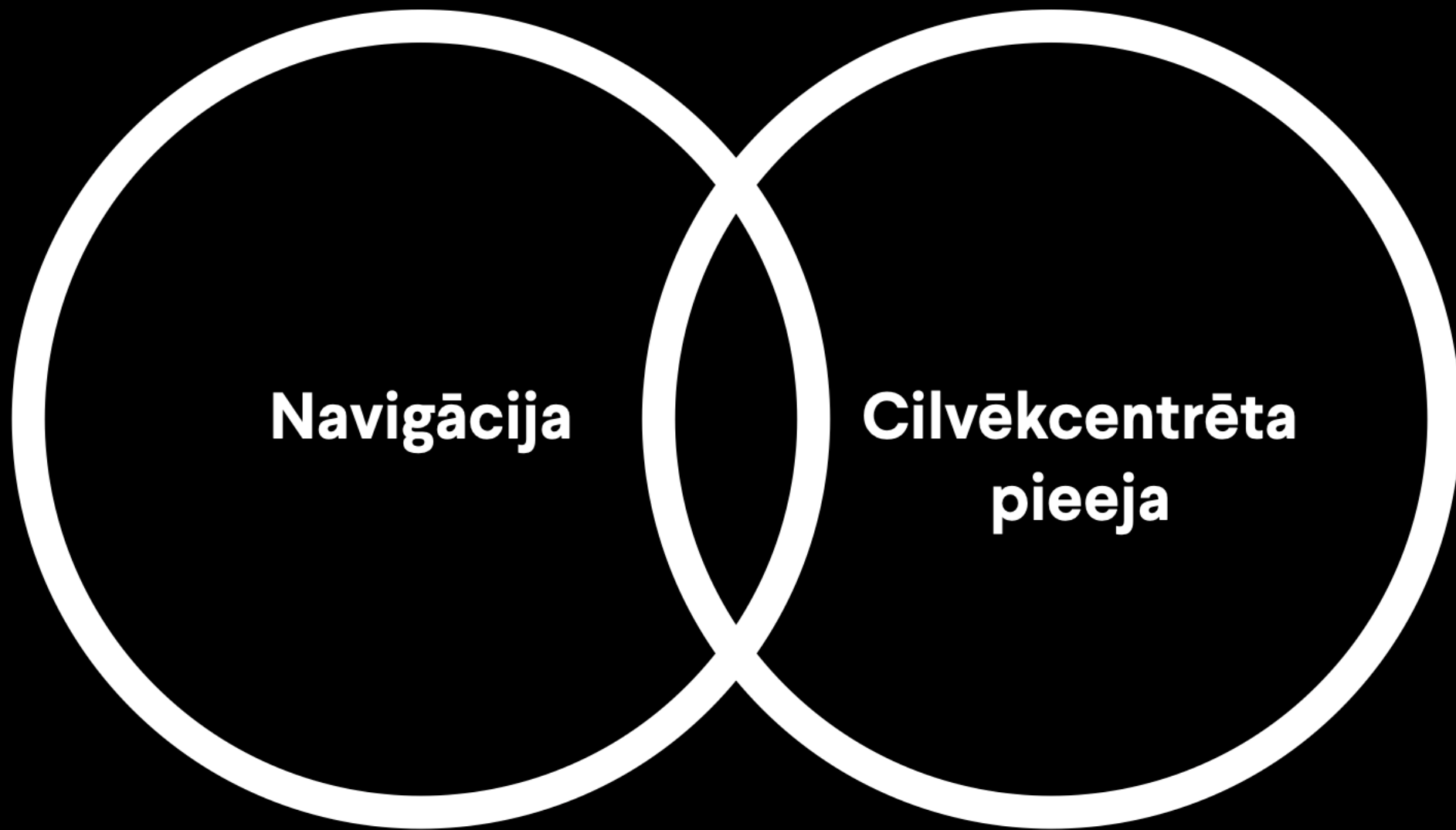

Bērnu slimnīca, H2E, 2022

Krāsa un kontrasts

Strenču slimnīca, H2E, 2025

Ceļa meklēšana nav saistīta ar norādēm, bet gan ar cieņu, uzticēšanos un piederības sajūtu...

Navigācijas dizains ir sociālā atbildība

Q&A

(Jūsu jautājumi)

Latvijas Arhitektu savienība

Torņa iela 11, Rīga, LV-1050, Latvija, tel. +371 67212802, +371 20028097
latarh@latarh.lv www.latarh.lv